

LUND UNIVERSITY

Fördelning av forskningsmedel utifrån kvalitet och samhällsnytta

Nilsson, Kjell

Published in:

Nyhetsbrev från ST inom universitets- och högskoleområdet, nr 6 2014

2014

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Nilsson, K. (2014). Fördelning av forskningsmedel utifrån kvalitet och samhällsnytta. *Nyhetsbrev från ST inom universitets- och högskoleområdet, nr 6 2014.*

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Välfärdsbolag undviker skatt

Bolag med verksamhet inom vård, skola och omsorg har vuxit som svampar ur jorden sedan naiva politiker släppte in dem på den offentligfinansierade arenan. Nu skriver DN (9/6) att dessa bolag också ger mycket lite tillbaka till det allmänna i form av skatt. Trots att bolagen gör stora vinster - och vem trodde något annat? - försöker man till varje pris undvika att betala skatt. De fem största bolagen gjorde under 2012 en vinst på 1,2 miljarder, drygt 5 % av omsättningen på 22,4 miljarder. Av detta betalade man 26 miljoner

eller drygt 2 % i skatt. Som medborgare och skattebetalare blir man både förbannad och uppgiven av hur samhället tillåts bli alltmer orättvist. Å ena sidan vägs blöjorna på äldreboenden, skolor går i konkurs och förskolor och sjukhus säljs med god vinst medan barn och patienter får allt sämre omsorg och vård. Å den andra plockas den ena miljonen efter den andra ner i fickor lika rymliga som kostymbärarnas samveten. Quo Vadis, välfärdssamhälle?

JB

KD kritiserar FI

På Uppsala Nya Tidnings debattsida (UNT 13/6) kritiserar två lokala KD företrädare Feministiskt Initiativ framgångar i EU-valet och varnar för deras "totalitära" politik inför riksdagsvalet. Skribenterna menar att FI är totalitärt i dels sina omfattande krav på offentligt organiserade välfärdstjänster, dels, och framförallt, i sina långtgående krav på att förskola och skola ska ha obligatoriska inslag av normkritik och könsmaktsperspektiv. Det är naturligtvis legitimt att kritisera FI:s politik men det är märkligt att ett parti med kristen grund, i en

omfattande debattartikel tar till så hårda ord som totalitarism, utan att med ett enda ord nämna de verkligt stora hoten mot demokratin. De främlingsfientliga partierna gick fram på bred front i EU-valet och Sverige Demokraterna gjorde sitt bästa resultat någonsin. Varför kritiserar KD inte dem? Är det kanske för att KD liksom SD sätter familjen främst? KD menar i artikeln att FI:s politik är familjefientlig. Sverige Demokraterna vill gärna använda begrepp som oikofobi (familjerädsla) i sin kritik av övriga partier. Finns här manne en gemensam "agenda"?

JB

Kalendarium

14-08-18, 19
Avdelningsstyrelse och
planeringsdagar

Glad Sommar!

Aktuella länkar

Gå in på
www.st.org/universitet klicka vidare och läs mer!

Bidrag önskas!

Tillsammans är vi inte bara starka, vi hör också otroligt bra! Skicka därför tips till oss om allt som kan vara av intresse, högt som lågt, stort som smått. Skriv också gärna texter själv. Det måste inte vara något du hört eller sett utan kan lika gärna vara något du tycker andra borde höra. Underteckna med namn eller signatur. Kontaktinfo längst ner på sidan 2.

red.

DIN VÄN PÅ JOBBET!

Bli medlem!

Testa Fackförbundet ST för 50 kronor per månad de första halvåret!
www.st.org

Månadens krönika - Fördelning av forskningsmedel utifrån kvalitet och samhällsnytta

Idag fördelas 20 procent av universitetens fakultetsanslag utifrån mängden externa medel och publiceringar. Det finns dock stora nackdelar med att räkna publiceringar och citeringar, utfallet blir mycket olika beroende på publiceringstraditioner inom olika ämnen och publicering är inte nödvändigtvis detsamma som hög kvalitet. Mot den här bakgrunden gav regeringen för drygt ett år sedan Vetenskapsrådet i uppdrag att i samråd med övriga forskningsråd utarbeta ett förslag till fördelning av forskningsresurser till universitet och högskolor. Förslaget till modell ska innefatta kollegiala bedömningar (peer review) av såväl vetenskaplig kvalitet som forskningens samhällsrelevans och nytta. Här ingår också att utreda vilka myndigheter och intresseorganisationer som eventuellt kan medverka för att bedöma "relevans" och "nytta". Uppdraget ska vara klart och redovisas till regeringen senast 31 december 2014. Samtidigt har Vinnova fått i uppdrag av regeringen att i samråd med de andra forskningsråden utforma metoder och kriterier för bedömning av lärosätenas samverkan med det omgivande samhället vad gäller relevans och nyttiggörande av forskningsbaserad kunskap. Syftet är också här att ta fram kriterier som kan användas i ett framtida resursfördelningssystem. Under våren har både VR och Vinnova presenterat förslag på utvärderingsmodeller för att bedöma forskningskvalitet, samhällsnytta och samverkan i förhållande till ett framtida resursfördelningssystem. Förslaget från VR innebär att all forskning ska utvärderas vart sjätte år av ett antal paneler inom olika forskningsområden som bedömer såväl forskningens kvalitet som dess genomslag utanför akademien. Modellen innehåller tre olika bedömningskomponenter, med viktningen 70 procent för vetenskaplig kvalitet, 15

Ring, klocka, ring!

På nationaldagen ser jag i radhusområdet där jag bor hur var och varannan granne sätter svenska flaggor vid sina dörrar. Har de alltid gjort det eller är det extra mycket i år? Vet inte. Har själv ingen lust att skylta med nationella symboler. Nationalism känns förlegat i en globaliserad verklighet. Har heller aldrig känt mig som i första hand tillhörig nationen Sverige. Jag är visserligen tacksam för att jag fått privilegiet att födas och leva i ett rikt och tryggt hörn av världen men anser att det snarare förpliktar till generositet, tolerans och öppenhet än till falsk stolthet och nationsprotektionism. Läser på avpixlat ett reportage om Ullenhags och Billströms aktiviteter på nationaldagen. Deras i viss mån tafatta men hedervärda försök att vidga det svenska kulturperspektivet förlöjligas som politisk korrekthet och oikofobi (familje- eller hushållsrädsla). Hur de kan vara politiskt korrekta och oikofobiska på samma gång

procent för kvalitetsutvecklande faktorer (yngre forskare och doktorander, internationellt och nationellt samarbete, mobilitet, jämställdhet, integrering av forskning och undervisning) och 15 procent för forskningens genomslag utanför akademien. I samband med det här uppdraget från regeringen har VR under våren bjudit in bland annat arbetsmarknadens organisationer och ett antal akademier (KVA, IVA m fl) för att höra deras synpunkter, där jag medverkat som representant för ST. De hetaste diskussionerna har handlat om vilken vikt som ska läggas vid nyttiggörande av forskning, där näringslivets representanter vill lägga mycket högre vikt vid denna faktor. En representant från Svenskt Näringsliv uttryckte detta klarast genom att uttrycka att resursfördelningssystemet borde styras i så hög grad av relevans för näringslivet att det blir ordentligt kännbart och påverkar universitetens beteende och "sätter sig i universitetens DNA". Denna syn verkar ha fått ett visst genomslag i Vinnovas förslag på kriterier för att mäta samverkan mellan lärosäten och externa parter, där ett av kriterierna är "hur samverkan påverkat kärnprocessens inriktning och kvalitet". Mot detta stod bland annat vår inställning inom ST att det är viktigt att universitetens fakultetsanslag värnas som grundforskningsanslag när allt mer av övrig forskningsfinansiering styrs mot tillämpad forskning och att forskningens oberoende och kritisk samhällsforskning hotas om politiska och ekonomiska intressen ska definiera vad som är relevant och nyttigt (för dem).

I en tid när politiker och beslutsfattare lägger ner mycket kraft på att inte utnyttja och bortförklara relevanta forskningsresultat inom sina politikområden är "en framgångsrik tillämpning av forskning för att

åstadkomma sociala, ekonomiska, miljömässiga eller kulturella effekter och nyttor", som nyttiggörande definieras i VRs förslag, kanske inte så lyckat som fördelningskriterium för våra grundforskningsanslag. Som Vitterhetsakademiens representant på en av våra hearingar påpekade så är det inte heller sällan dålig forskning som får störst genomslag i politik och samhälle, på samma sätt som det stora genomslaget för McDonalds inte är en indikator på hög matkvalitet.

Kjell Nilsson
ledamot i avdelningsstyrelsen

Kontaktinformation:

Redaktionen:
Janne Backlund
janne.backlund@abm.uu.se
Evelina Lindén
evelina.linden@mah.se

Webbinformatör:
Annika Aronsson
annika.aronsson@lnu.se

JB